

ه - ۵) بهداشت حرفه‌ای و سلامت کارکنان

هـ - (۵) بهداشت حرفه ای و سلامت کارکنان

وجود خطرات بالقوه شغلی در بیمارستان سبب شده از میان محیط‌های کاری بشمار، تنها در تعداد محدودی از این محیط‌ها، شرایط کاری و مواجهات شغلی به سختی شرایط موجود در بیمارستان باشد. بنابراین شناخت کافی از عوامل آسیب رسان شیمیایی، بیولوژیکی، فیزیکی، ارگونومیک و مکانیکی و خطرات احتمالی ایجاد شده از این عوامل، ضروری و لازم است. همچنین رعایت کلیه اصول ایمنی در این محیط و آشنایی با راهکارهای مقابله با عوامل آسیب رسان به همراه ارزیابی و انجام اصول کنترل مهندسی و مدیریتی الزامی و اجتناب ناپذیر می باشد. هزینه‌هایی که جامعه در صورت بیماری، از کارافتادگی شاغلین و بروز حوادث شغلی گروه‌های مختلف کارکنان بیمارستان متحمل می شود نیز از دیگر مسائلی است که توجه ویژه به حفظ سلامت گروه‌های پزشکی، پرستاری و سایر افراد شاغل در بیمارستان را ضروری می نماید.

هـ	۵	۱	ارزیابی ^۱ و کنترل مواجهه با عوامل زیان آور محیط کار، برنامه‌ریزی و انجام می‌شود. ^۲
دست‌آورد استاندارد حفظ، تأمین، ارتقاء، سطح سلامت کارکنان، افزایش بهره‌وری و رضایتمندی نیروی کار پیشگیری از بروز بیماری‌های ناشی از کار افزایش رضایتمندی بیماران و همراهان آنها از ارائه‌کنندگان خدمات و محیط دریافت خدمات			

سنجه ۱. حداقل یک بار در بیمارستان، اندازه‌گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار شامل روشنایی، ارتعاش، پرتوهای غیر یونیزان، میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی، صدا و شرایط جوی، متناسب با فعالیت بخش‌ها/ واحدها انجام می‌شود.			
سطح سنجه ☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل			
گام اجرایی / ملاک ارزیابی		روش ارزیابی	
۱	حداقل یک بار اندازه‌گیری عوامل زیان آور فیزیکی * محیط کار حداقل در بخش‌های پرخطر **	بررسی مستند و مصاحبه	
۲	شناسایی عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار	بررسی مستند	
۳	کنترل عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار، در موارد بالاتر از حد مجاز، براساس نتایج ارزیابی	بررسی مستند و مشاهده	

۱. مقایسه نتایج اندازه‌گیری عوامل زیان آور محیط کار در سنجه‌های ۱ الی ۶ با استفاده از استاندارد کتابچه حدود مجاز مواجهه شغلی (Occupational exposure limit) ابلاغی وزارت بهداشت به شماره ۸۶۲۳/۳۰۰ مورخ ۹۵/۵/۲۰ و نامه شماره ۵۶۳۷/۳۰۰ مورخ ۹۲/۵/۲۲
 ۲. در صورت هرگونه تغییر در ساختار، فرآیند، شکایت کارکنان و عدم تایید نتایج ارزیابی پیشین، بنا بر تشخیص و ارزیابی کارشناس مسئول و طرح در کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، بیمارستان بایستی نسبت به اندازه‌گیری مجدد اقدام نماید.

توضیحات:

*بر اساس فرم گزارش اندازه گیری صدا به شماره ۱۹۰۷۸/۳۰۶ مورخ ۹۰/۶/۲۶
 **بخش های پرخطر به تفکیک عوامل زیان آور به شرح زیر می باشد:

عامل زیان آور	بخش / واحد پرخطر
صدا	آشپزخانه، تأسیسات، اتاق عمل، بخش زنان و زایمان، اتاق گچ بری، بخش ام آر آی و سی تی اسکن، لاندری و استریلیزاسیون مرکزی و اتاقک امحاء، زباله (در صورت موضوعیت)
روشنایی	تمامی بخش ها، اتاق بیماران و محوطه بیمارستان
پرتو غیر یونیزان	اتاق عمل، NICU، اتاق ایزوله، تأسیسات، فیزیوتراپی، اتاق جراحی لیزر، بخش های درمانی و پاراکلینیک که توسط اشعه ماوراء بنفش گندزدایی می شوند.
ارتعاش	تأسیسات، اتاق های برش گچ و جراحی ارتوپدی، خدمات (دستگاه چمن زنی فضای سبز)
میدان مغناطیسی	اتاق های برق، تابلو برق، بخش ام آر آی و سی تی اسکن، رادیولوژی و اتاق سرور، تأسیسات، آشپزخانه، اتاق عمل و استریلیزاسیون مرکزی، از لحاظ شاخص آسایش دمایی تمامی بخش ها و اتاق بیماران
شرایط جوی	شاخص استرس های حرارتی لاندری

توصیه. بازدید انجام و آنالیز شغلی توسط کارشناس بهداشت حرفه ای صورت می گیرد.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۲. حداقل یک بار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار شامل گازها و بخارات شیمیایی، گرد و غبار، دود و دمه، متناسب با فعالیت بخش ها/ واحدها انجام می شود.

سطح سنجه	الزامی ☐ اساسی ☒ ایده آل ☐
گام اجرایی / ملاک ارزیابی	روش ارزیابی
۱	حداقل یک بار اندازه گیری عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار حداقل در بخش های پرخطر*
۲	شناسایی عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار
۳	کنترل عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار، در موارد بالاتر از حد مجاز، براساس نتایج ارزیابی

توضیحات:

*واحد های پر خطر مرتبط با عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار شامل آزمایشگاه ها، پاتولوژی، اتاق عمل و ریکواری، لاندری، شیمی درمانی و تأسیسات، استریلیزاسیون مرکزی، دیالیز، انبار مواد شیمیایی
 توصیه: بازدید انجام و آنالیز شغلی توسط کارشناس بهداشت حرفه ای صورت می گیرد.
 عوامل زیان آور شیمیایی تمامی مواد شیمیایی و آلاینده های محیطی که تماس با آنها معمولاً به مرور موجب اثرات زیان آور روی سلامتی انسان و موجودات زنده می شود نظیر گازها و بخارات، و گرد و غبارها و بطور کلی سایر آئروسول ها

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۳. حداقل یک بار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار متناسب با فعالیت بخش‌ها/ واحدها انجام می‌شود.

سطح سنجه			الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی			روش ارزیابی		
۱	حداقل یک بار اندازه گیری عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار، حداقل در بخش های پرخطر*	بررسی مستند و مصاحبه			
۲	شناسایی عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار	بررسی مستند			
۳	کنترل عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار، در موارد بالاتر از حد مجاز، براساس نتایج ارزیابی انجام شده	بررسی مستند و مشاهده			

توضیحات:

*واحدهای پرخطر مرتبط با عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار شامل بخش های ویژه (اتاق عمل، اورژانس، NICU)، آنژیوگرافی، مراقبت‌های ویژه، اتاق های ایزوله و اتاق زایمان، آزمایشگاه، پاتولوژی و جنین شناسی می‌شود.

عوامل زیان آور بیولوژیک تمامی پاتوژن‌ها و عوامل بیماری زای میکروبی شامل ویروس‌ها، باکتری ها، انگل‌ها و قارچ ها هستند.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۴. حداقل یک بار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار متناسب با فعالیت بخش ها/ واحدها انجام می شود.

سطح سنجه			الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی			روش ارزیابی		
۱	حداقل یک بار اندازه گیری عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار حداقل در بخش های پرخطر*	بررسی مستند و مصاحبه			
۲	شناسایی عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار	بررسی مستند			
۳	کنترل عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار، در موارد شناسایی شده بر اساس نتایج ارزیابی	بررسی مستند و مشاهده			

توضیحات:

*واحدهای پرخطر مرتبط با عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار، شامل تمامی بخش های اداری، درمانی و پاراکلینیک بیمارستان است. توصیه. اندازه گیری عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار از طریق ابزارهای معتبر شامل پرسشنامه استرس شغلی انجام و نتایج حاصل از پرسشنامه ها توسط نرم افزارهای موجود تجزیه و تحلیل شود.

عوامل زیان آور استرس شغلی، عبارتند از تمامی عواملی که موجب بروز اختلالات روحی و روانی در محیط کار می‌شوند.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۵. حداقل یک بار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل ارگونومیک محیط کار متناسب با فعالیت بخش ها / واحدها انجام می شود.

سطح سنجه			الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی			گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	حداقل یک بار بررسی میزان شیوع آسیب های اسکلتی - عضلانی شاغلین و ایستگاه های بخش های مختلف	بررسی مستند و مصاحبه			
۲	تعیین مشاغل با ریسک فاکتورهای ارگونومیک بالا*	بررسی مستند			
۳	کنترل عوامل ارگونومیک محیط کار، براساس اولویت بندی در مشاغل با ریسک فاکتور ارگونومیک بالا**	بررسی مستند و مشاهده و مصاحبه			

توضیحات:

*شیوع آسیب های اسکلتی عضلانی شاغلین و ایستگاه ها در بخش های مختلف و مشاغل دارای ریسک فاکتورهای ارگونومیک از طریق یکی از روش های معتبر، اندازه گیری شود. ارزیابی نتایج اندازه گیری و در نتیجه تعیین مشاغل با ریسک فاکتورهای ارگونومیک بالا انجام می شود.

** مشاغل دارای ریسک فاکتور ارگونومی شامل تمام بخش های اداری، درمانی، پاراکلینیک بیمارستان می باشد. توصیه: اقدامات اصلاحی برای کنترل عوامل زیان آور ارگونومیک مانند اصلاح ایستگاه کاری و اصلاح پوسچر مناسب براساس اولویت بندی انجام شده صورت می گیرد.

براساس آیین نامه حفاظتی حمل بار دستی به شماره ۶۶۶/۱۰۰ مورخ ۹۰/۵/۱۱

عوامل ارگونومیک شامل وضعیت نامطلوب بدنی، وارد شدن فشار بیش از حد بر روی اندام، نبود تناسب جسمانی و روانی میان انسان و کار، هل دادن و بلند کردن، کشیدن بار و ابزار نامناسب

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۶. حداقل یک بار در بیمارستان، بررسی و اقدامات اصلاحی و بهسازی سیستم های تهویه متناسب با فعالیت های بخش‌ها/ واحدها انجام می شود.

سطح سنجه		الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی			
بررسی مستند	حداقل یک بار بازدید از سیستم های تهویه بخش‌های مختلف توسط کارشناس بهداشت حرفه ای			
بررسی مستند	ارزیابی شیمیایی، بیولوژیکی نتایج بازدید و شرایط جوی و کارایی تهویه			
مصاحبه و مشاهده	انجام اقدامات اصلاحی: براساس ارزیابی انجام شده حداقل در بخش های پرخطر:**			

توضیحات:

*: در صورتی که شرایط زیان آور مواجهه محیط بالاتر از حد مجاز است، اقدامات اصلاحی در زمینه کنترل مواجهه مواد شیمیایی و شرایط جوی با استفاده از تهویه عمومی و موضعی انجام گیرد. در زمینه کنترل بیولوژیکی نیز به صورت تعویض به موقع فیلترهای هپا در محیط‌های با فشار مثبت (اتاق تمیز)، نصب اگزوز فن برای مکش هوا در سقف و اندازه گیری تعداد دفعات تعویض هوا در منابع تولید آلودگی اقدام گردد؛ همچنین به منظور بهبود کارایی و تأمین سلامت کارکنان باید هودهای موضعی در منابع تولید آلودگی (اتاق‌های با فشار منفی) و هود بیولوژیکی کلاس ۱ تا ۳ در بخش‌هایی که از داروهای شیمی درمانی استفاده می شود (مثل بخش های شیمی درمانی و آزمایشگاه ها) نصب گردد.

** بخش های پرخطر شامل: آزمایشگاه، پاتولوژی، لاندری، خدمات، اتاق جراحی، اتاق های ایزوله، اتاق عمل، مراقبت های ویژه (ICU و CCU)، تاسیسات، استرالیزاسیون مرکزی، اتاق تی شور، آشپزخانه، انبار مواد شیمیایی، اتاقک امحاء زباله، شیمی درمانی. توصیه: حداقل هر شش ماه یک بار از سیستم های تهویه بخش های مختلف بیمارستان بازدید شود.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

بیمارستان از انجام کنترل ایمنی و سلامت شغلی همه گروه‌های ذینفع اطمینان حاصل می‌نماید.

۲

۵

هـ

دست‌آورد استاندارد

- ارتقاء سطح سلامت و کارایی همه کارکنان بیمارستان
- افزایش دسترسی کارکنان به خدمات بهداشت حرفه ای
- حفظ سرمایه های انسانی بیمارستان
- افزایش اعتماد به نفس شاغلین به دلیل کار در محیط ایمن

سنجه ۱. مسئول بهداشت حرفه ای براساس زمان بندی معین، از بخش‌ها/ واحدهای پر خطر بیمارستان بازدید کرده و نحوه استفاده کارکنان از وسایل حفاظت فردی را ارزیابی و گزارش آن را به کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار ارائه می‌نماید و در صورت لزوم اقدام اصلاحی به عمل می‌آید.

سطح سنجه ☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل

روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی
بررسی مستند	۱ بازدید کارشناس بهداشت حرفه ای از بخش ها / واحدهای پرخطر بیمارستان* براساس زمان بندی معین
بررسی مستند	۲ ارزیابی نحوه استفاده کارکنان از وسایل حفاظت فردی
بررسی مستند	۳ ارائه گزارش نتایج ارزیابی به کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار
مشاهده	۴ انجام اقدامات اصلاحی براساس ارزیابی انجام شده

توضیحات:

*واحدهای پرخطر برای تهیه و استفاده از وسایل حفاظت فردی شامل تمامی بخش های درمانی، پاراکلینیک، خدمات، لاندري، آشپزخانه، تاسیسات، استریلیزاسیون مرکزی و داروخانه است.
توصیه. کارشناس بهداشت حرفه ای پس از نیازسنجی، لیست وسایل حفاظت فردی مورد نیاز را به تفکیک هر شغل بر اساس تعداد و نوع آن مطابق با استاندارد تعیین نماید.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۲. بیمارستان نسبت به شناسایی، اجرا و کنترل ایمنی و سلامت شغلی همه گروه‌های ذینفع از جمله پیمانکاران، تامین‌کنندگان، مشتریان و بازدیدکنندگان از محیط کار اقدام نموده است.

سطح سنجه			الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی			گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	شناسایی فرایند کاری پر خطر کارکنان بخش‌ها / واحدهای برون سپاری شده بیمارستان از ابتدای ورود با همکاری کارشناس بهداشت حرفه‌ای	بررسی مستند			
۲	انجام ارزیابی ریسک*	بررسی مستند			
۳	تدوین برنامه ایمنی و بهداشت گروه‌های ذینفع و نظارت بر حسن اجرای آن	بررسی مستند			
۴	اقدامات اصلاحی براساس نتایج ارزیابی ریسک گروه‌های ذینفع	مشاهده و مصاحبه			

توضیحات:

* پنج گام ارزیابی ریسک عبارت است از شناسایی خطرات، تعیین این که چه کسی و چگونه ممکن است صدمه ببیند، بررسی ریسک‌های موجود و اجرای اقدامات پیشگیرانه، ثبت یافته‌ها و نتایج، بازبینی ارزیابی صورت گرفته و روزآمد کردن آن در صورت لزوم، بررسی دقیق اینکه چه چیز در محل کار می‌تواند به کارکنان آسیب برساند و آیا اقدامات پیشگیرانه موجود کافی است یا لازم است اقدامات بیشتری برای جلوگیری از آسیب انجام گیرد.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه‌ای

هـ | ۵ | ۳ | مدیریت مخاطرات شغلی متناسب با فعالیت بخش ها / واحدهای مختلف انجام می‌شود.

دست‌آورد استاندارد

- شناسایی، معرفی و اعلام کانون‌های ایجاد خطرات در بخش‌ها / واحدها
- پیشگیری از بروز حوادث و بیماری‌های شغلی
- برآورد خسارات ناشی از بروز حوادث
- کسب آمادگی مقابله با شرایط خطر

سنجه ۱. ارزیابی و ارزشیابی مخاطرات شغلی متناسب با فعالیت بخش‌ها / واحدهای مختلف انجام می‌شود.

سطح سنجه ☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده‌آل

روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی
بررسی مستند	۱ انجام ارزیابی ریسک کارکنان بیمارستان به تفکیک هر شغل در بخش‌ها / واحدها
بررسی مستند	۲ تعیین اولویت بندی ریسک‌های شناسائی شده در بخش‌ها / واحدها

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۲. مدیریت کنترل مخاطرات شغلی در محیط کار بر اساس ارزیابی و ارزشیابی به عمل آمده، انجام می‌شود.

سطح سنجه ☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده‌آل

روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی
بررسی مستند	۱ اولویت بندی اقدامات اصلاحی در بخش‌ها / واحدها
بررسی مستند	۲ کنترل و تعیین اقدامات اصلاحی برای کاهش سطح ریسک‌های شناسائی شده
بررسی مستند و مشاهده	۳ ارزیابی اثربخشی روش‌های کنترلی

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۳. بیماری‌های شغلی به تفکیک هر بخش / واحد شناسایی و ارزیابی شده و کارکنان مرتبط در خصوص این بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری از آنها آموزش دیده‌اند و براساس آن عمل می‌کنند.

سطح سنجه		الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی			
بررسی مستند	۱ شناسایی بیماری‌های شغلی بر اساس سوابق معاینات دوره‌ای به تفکیک هر بخش / واحد			
بررسی مستند	۲ ارزیابی بیماری‌های شغلی به تفکیک هر بخش / واحد			
بررسی مستند	۳ تدوین برنامه آموزشی در خصوص بیماری‌های شغلی و روش‌های پیشگیری از آنها			
بررسی مستند	۴ اجرای برنامه آموزشی در خصوص بیماری‌های شغلی			
بررسی مستند	۵ مداخله لازم در خصوص پیشگیری از بیماری‌های شغلی از طریق نظارت بر حسن اجرای برنامه آموزشی و حذف یا کاهش عوامل زیان‌آور محیط کار فیزیکی، شیمیایی، ارگونومیکی و روانی، در بخش‌ها / واحدها			

هدایت‌کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه‌ای

سنجه ۴. ثبت، بررسی و تحلیل حوادث و شبه حوادث شغلی، شکواییه‌ها و نظرات بهداشت حرفه‌ای و طب کار در واحدهای مختلف انجام می‌شود.

سطح سنجه		الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی			
بررسی مستند	۱ بررسی فرم‌های تکمیل شده ثبت وقوع حوادث یا شبه حوادث و شکواییه‌های شغلی واحدها و بخش‌های مختلف بیمارستان توسط کارشناس بهداشت حرفه‌ای			
بررسی مستند	۲ تجزیه و تحلیل علل وقوع حوادث و شبه حوادث و فرم‌های شکواییه توسط کارشناس بهداشت حرفه‌ای براساس روش‌های مربوطه و تهیه شاخص‌های مقایسه‌ای			

هدایت‌کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه‌ای

سنجه ۵. پیشگیری از وقوع حوادث و شبه حوادث برنامه ریزی شده و اقدامات اصلاحی و کنترلی در چارچوب زمانی تعیین شده انجام می شود.

سطح سنجه		الزامی ☐	اساسی ☒	ایده آل ☐
گام اجرایی / ملاک ارزیابی		روش ارزیابی		
۱	تدوین برنامه پیشگیری از وقوع حوادث و شبه حوادث بر اساس بررسی و تجزیه و تحلیل علل وقوع حوادث	بررسی مستند		
۲	اطلاع رسانی برنامه تدوین شده برای پیشگیری از تکرار وقوع حوادث و شبه حوادث در بخش‌ها/ واحدها	بررسی مستند و مصاحبه		
۳	مطرح شدن حوادث در کمیته و انجام اقدامات اصلاحی پس از تصویب کمیته	بررسی مستند و مصاحبه		

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

هـ	۵	۴	مدیریت ایمنی مواد شیمیایی در بیمارستان انجام می‌شود.
----	---	---	--

دست‌آورد استاندارد اطمینان از حفظ سلامت انسان و محیط در مقابل اثرات زیان بار مواد شیمیایی پیشگیری از استفاده نا ایمن و کنترل بروز حوادث شیمیایی در بیمارستان و محیط زیست

سنجه ۱. کتابچه / مجموعه الکترونیک راهنمای استفاده از مواد شیمیایی مورد استفاده در بیمارستان با حداقل‌های مورد انتظار تدوین و کارکنان مرتبط از محتویات راهنما آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی	روش ارزیابی		
۱	تدوین کتابچه / مجموعه الکترونیک راهنمای استفاده از مواد شیمیایی مورد استفاده در بیمارستان	بررسی مستند	
۲	آگاهی کارکنان مرتبط یا کارکنان در معرض خطر	بررسی مستند	
۳	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با محتویات راهنما	مصاحبه	

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۲. برچسب گذاری مواد شیمیایی برابر دستورالعمل‌های ابلاغی انجام می‌شود.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی	روش ارزیابی		
۱	برچسب‌گذاری اطلاعات و مشخصات فنی و بهداشتی مواد شیمیایی بر اساس فرمت GHS ^۱ بر روی ظروف مواد شیمیایی در بخش ها / واحدها *	بررسی مستند	
۲	آگاهی کارکنان مرتبط از برچسب گذاری اطلاعات و مشخصات فنی و بهداشتی مواد شیمیایی **	مصاحبه	

توضیحات:

* نظام یکپارچه جهانی طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی، در این نظام مواد بر حسب نوع خطرات آنها طبقه بندی می شوند. این سیستم برای رویارویی صحیح با خطرات مواد شیمیایی و به منظور اطمینان از کاربرد ایمن مواد در تمامی مراحل از تولید تا استفاده، حمل و نقل و دفع مواد زائد ارتقاء یافته است.

** آموزش کارکنان برای شناخت اطلاعات فنی برچسب گذاری و رعایت اصول ایمنی در بخش ها / واحدها انجام شود.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۳. استفاده صحیح از برگه های اطلاع رسانی در خصوص ایمنی مواد^۱ (SDS) انجام می شود.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱			تهیه فهرست مواد شیمیایی موجود در بیمارستان براساس برگه اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی طبق فرمت GHS
۲			وجود مشخصات ۱۶ قسمتی SDS*
۳			تدوین برنامه آموزش SDS مواد شیمیایی**
۴			آگاهی کارکنان مرتبط از برگه اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی
مصاحبه			

توضیحات:

* برگه اطلاعات ایمنی شامل نام ماده شیمیایی، خطرات، ترکیب و اطلاعات مواد تشکیل دهنده، اقدامات کمک های اولیه مواد و سایر قسمت ها است.

** استفاده از برگه های ۸ قسمتی MSDS^۲ نیز مورد قبول است.

توصیه: تدوین برنامه آموزشی با اولویت نکات ضروری مثل انبارداری، وسایل حفاظت فردی، اطلاعات آتش نشانی و کمک های اولیه انجام شود.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۴. برنامه ایمنی شیمیایی برای انبارها (حمل و نقل، انباشت، چیدمان، توزیع، مصرف و دفع بهداشتی) تنظیم شده است.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱			دسترسی کارکنان مرتبط به آیین نامه * چگونگی انبار کردن مواد شیمیایی
۲			مطابقت نحوه انبار کردن و چیدمان، حمل و نقل، توزیع و دفع بهداشتی مواد شیمیایی با آیین نامه
۳			تدوین برنامه آموزش کارکنان در خصوص ایمنی و بهداشت مواد شیمیایی در انبار
۴			تطابق عملکرد کارکنان مرتبط با موازین آیین نامه
مشاهده و مصاحبه			

توضیحات:

* آیین نامه اجرایی کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی موضوع نامه شماره ۳۲۰۰۱ ت ۱۹۳۷۸ مورخ ۱۳/۶/۱۶

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

1. Safety Data Sheet (SDS)
2. Material Safety Data Sheet (MSDS)

ه | ۵ | ۵ | کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار در امر بهبود ایمنی و سلامت کارکنان برنامه‌ریزی و مشارکت می‌نماید.

دستاورد استاندارد

- جلب مشارکت کارکنان و نظارت بر حسن اجرای مقررات حفاظت فنی و بهداشتی در محیط کار
- پیشگیری از حوادث و بیماری‌ها از طریق طرح مسائل و مشکلات حفاظتی و بهداشتی در جلسات کمیته
- انعکاس تمامی ایرادات و نواقص حفاظتی و بهداشتی و پیشنهادات لازم جهت رفع آنها
- برخورد سیستماتیک، مدرن و سازمان یافته با اصول بهداشت حرفه ای در بیمارستان

سنجه ۱. کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار براساس دستورالعمل اجرایی ابلاغی وزارت بهداشت فعال است.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	دسترسی اعضای اصلی کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، به دستورالعمل کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار*	بررسی مستند	روش ارزیابی
۲	وجود صورتجلسات ماهانه با امضای اعضای اصلی کمیته طبق آیین نامه کمیته های حفاظت فنی و بهداشت کار**	بررسی مستند	روش ارزیابی

توضیحات:

* دستورالعمل اجرایی کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار بیمارستان ها به شماره ۱۷۲۶۱۲ / ۳۰۶ مورخ ۸۹/۹/۱۷
 ** اعضای اصلی کمیته شامل رییس بیمارستان یا نماینده تام الاختیار او، مترون بیمارستان، مسئول تجهیزات پزشکی، نماینده کارکنان، مسئول بهداشت حرفه ای و ایمنی بیمارستان، دبیر کمیته بر طبق ماده ۹۳ قانون کار، کارشناس بهداشت حرفه ای هستند.

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

سنجه ۲. کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، برنامه ریزی آموزشی کارکنان را در زمینه ایمنی و سلامت کارکنان انجام می‌دهد؛ اثربخشی آموزش های ارائه شده در کمیته بررسی شده و مداخلات لازم انجام می‌شود.

سطح سنجه	الزامی	اساسی	ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	نیازسنجی سالانه آموزشی از کارکنان، متناسب با شرایط کاری آنها از طریق پرسشنامه	بررسی مستند	روش ارزیابی
۲	تدوین برنامه آموزشی بر اساس نیاز سنجی انجام شده، در زمینه ایمنی و بهداشت توسط کمیته	بررسی مستند	روش ارزیابی
۳	بررسی اثربخشی آموزش به کارکنان در کمیته	بررسی مستند و مصاحبه	روش ارزیابی

هدایت کننده: کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

